

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Ūnijas iela 45, Rīga, LV-1039 | tālrunis 67097200 | fakss 67097277 | e-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

Rīgā

30.05.2019.

Nr.101

(prot. Nr.22, 2.p)

Par ieguldījumu izmaksu sadali kopīgu interēšu projektam dabasgāzes nozarē „Latvijas – Lietuvas starpsavienojuma uzlabošana”

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators) 2018.gada 19.decembrī saņēma Lietuvas dabasgāzes pārvades sistēmas operatora akciju sabiedrības AB „Amber Grid”, reģistrācijas numurs: 303090867, juridiskā adrese: Savanoriu prospekts 28, Viļņa, Lietuva, LT-03116 (turpmāk – AB „Amber Grid”), un Latvijas vienotā dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora akciju sabiedrības „Conexus Baltic Grid”, vienotais reģistrācijas numurs: 40203041605, juridiskā adrese: Aristida Briāna iela 6, Rīga, LV-1001 (turpmāk – AS „Conexus Baltic Grid”), iesniegumu Nr.01-7/1005 ar ieguldījumu pieprasījumu un priekšlikumu pārrobežu izmaksu sadalījumam kopīgu interēšu projektam Nr.8.2.1. „Latvijas – Lietuvas starpsavienojuma uzlabošana” (turpmāk – Projekts Nr.8.2.1.) ar pielikumiem. Regulators 2019.gada 5.martā saņēma AB „Amber Grid” un AS „Conexus Baltic Grid” iesniegumu Nr.1-7/146 ar precizētu ieguldījumu pieprasījumu. Regulators 2019.gada 15.martā saņēma AB „Amber Grid” un AS „Conexus Baltic Grid” iesniegumu Nr.1-7/174 un 2019.gada 10.maijā – iesniegumu Nr.7-110-452 ar papildu informāciju (turpmāk viss kopā – ieguldījumu pieprasījums).

Regulators konstatē

1. Atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2013.gada 17.aprīļa Regulai (ES) Nr.347/2013, ar ko nosaka Eiropas energoinfrastruktūras pamatnostādnes un atceļ Lēmumu Nr.1364/2006/EK, groza Regulu (EK) Nr.713/2009, Regulu (EK) Nr.714/2009 un Regulu (EK) Nr.715/2009 (turpmāk – Regula 347/2013) Projekts Nr.8.2.1. ietilpst Regulas 347/2013 I pielikuma 2.punkta 8.apakšpunktā noteiktā prioritārā gāzes koridora Baltijas enerģētikas tirgus starpsavienojuma plānā gāzes jomā¹: gāzes infrastruktūra, lai novērstu trīs Baltijas valstu un Somijas izolētību un atkarību no viena piegādātāja, attiecīgi stiprinātu iekšējā tīkla infrastruktūru un palielinātu piegāžu diversifikāciju un drošību Baltijas jūras reģionā.

¹ Informācija ir publicēta Eiropas Komisijas tīmekļvietnē:

<https://ec.europa.eu/energy/en/topics/infrastructure/high-level-groups/baltic-energy-market-interconnection-plan>

2. Eiropas Komisija un Baltijas jūras reģiona valstis (Dānija, Vācija, Igaunija, Latvija, Lietuva, Polija, Somija un Zviedrija) 2015.gada 8.jūnijā parakstīja kopēju saprašanās memorandu par aktualizētu Baltijas enerģijas tirgus starpsavienojuma plānu (turpmāk – BEMIP), kurā vienojās par atvērtu, konkurētspējīgu un pilnībā integrētu reģionālā enerģijas tirgus izveidi Baltijas jūras reģionā gāzes nozarē, kura sasniegšanai nepieciešams paātrināt un efektīvāk koordinēt noteiktu infrastruktūras projektu īstenošanu.
3. Atbilstoši Regulas 347/2013 3.panta 4.punktam Eiropas Komisija 2017.gada 23.novembrī pieņēma Eiropas Komisijas deleģēto Regulu (ES) Nr.2018/540², ar ko attiecībā uz Savienības kopīgu interešu projektu sarakstu groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr.347/2013 (turpmāk – Regula 2018/540). Ar Regulu 2018/540 Eiropas Komisija apstiprināja kopīgo interešu projektu (turpmāk – KIP) sarakstu, kurā ir ietverts Latvijas – Lietuvas starpsavienojuma uzlabošanas projekts Nr.8.2.1. Projekts Nr.8.2.1. ietilpst projektā kopā Nr.8.2. „Infrastruktūras modernizācija Baltijas jūras reģiona austrumdaļā”, kurā ietilpst arī gāzes infrastruktūras projekti Nr.8.2.2. „Igaunijas un Latvijas starpsavienojuma uzlabošana” un Nr.8.2.4. „Inčukalna pazemes gāzes krātuves darbības uzlabošana”. Atbilstoši Regulas 2018/540 preambulas 3.punktā noteiktajam Projekta Nr.8.2.1. iekļaušana KIP sarakstā apliecina tā atbilstību Regulas 347/2013 4.pantā noteiktajiem KIP kritērijiem.
4. Projekts Nr.8.2.1., ievērojot Regulas 347/2013 3.panta 6.punktu, ir ietverts BEMIP Reģionālajā gāzes ieguldījumā 2017.gada plānā (turpmāk – BEMIP GRIP 2017)³, Eiropas gāzes pārvades sistēmas operatoru tīkla (turpmāk – ENTSO-G) Kopienas gāzes tīkla attīstības 10 gadu 2017.gada plānā (turpmāk – TYNDP-2017)⁴ un Kopienas gāzes tīkla attīstības 10 gadu 2018.gada plānā (turpmāk – TYNDP-2018) projektā ar Nr.TRA-N-382 „Latvijas – Lietuvas starpsavienojuma uzlabošana (Latvijas daļa)” un projektā ar Nr.TRA-N-342 „Latvijas – Lietuvas starpsavienojuma uzlabošana (Lietuvas daļa)”⁵.
5. Projekta Nr.8.2.1. ietvaros ir plānots palielināt dabasgāzes pārvades līniju jaudu Latvijā un Lietuvā, novērst dabasgāzes pārvades sistēmas trūkumus Latvijā, tādējādi nodrošinot brīvu dabasgāzes plūsmu Baltijas valstīs. To ir iespējams sasniegt, rekonstruējot sešus esošus cauruļvadu posmus un pārbūvējot dabasgāzes vadu atzarus un pieslēgšanās mezglus Latvijā, palielinot dabasgāzes mērīšanas stacijas „Kiemenaī” caurlaides spēju un izmainot cauruļvada konfigurāciju pie „Panevėžio” kompresora stacijas Lietuvā, kas ļaus palielināt spiedienu cauruļvadu posmos līdz 50 bāriem.
6. Atbilstoši Regulas 347/2013 2.pantā ietvertajai termina „projekta virzītājs” definīcijai Projekta Nr.8.2.1. virzītāji ir Lietuvas dabasgāzes pārvades sistēmas operators AB „Amber Grid” un Latvijas vienotais dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operators AS „Conexus Baltic Grid”, kuri kopīgi iesniedza ieguldījumu pieprasījumu

² Regula ir publicēta Eiropas Savienības tiesību aktu tīmekļvietnē:

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2018.090.01.0038.01.LAV&toc=OJ:L:2018:090:TOC

³ BEMIP GRIP 2017 plāns ir publicēts ENTSO-G tīmekļvietnē:

<https://www.entsog.eu/gas-regional-investment-plans-grips#>

⁴ TYNDP-2017 plāns ir publicēts ENTSO-G tīmekļvietnē:

<https://www.entsog.eu/tyndp#entsog-ten-year-network-development-plan-2017>

⁵ TYNDP-2018 plāna projekts ir publicēts ENTSO-G tīmekļvietnē:

<https://www.entsog.eu/tyndp#entsog-ten-year-network-development-plan-2018>

Latvijas nacionālajai regulatīvajai iestādei Regulatoram un Lietuvas Nacionālajai cenu un enerģijas kontroles komisijai (turpmāk – NCC), ievērojot Regulas 347/2013 12.panta 3.punktā noteiktās ieguldījumu pieprasījuma iesniegšanas prasības.

7. Ieguldījumu pieprasījums Projektam Nr.8.2.1. ietver šādu Regulas 347/2013 12.panta 3.punktā noteiktu informāciju:
 - 7.1. informāciju, kas apliecina Projekta Nr.8.2.1. gatavības pakāpi:
 - 7.1.1. Projekts Nr.8.2.1. ir ietverts BEMIP GRIP 2017 un TYNDP – 2017 (skat. šā lēmuma konstatējošās daļas 4.punktu);
 - 7.1.2. Projektam Nr.8.2.1. 2018.gadā ir veikta priekšizpēte un izmaksu un ieguvumu analīze Latvijas – Lietuvas starpsavienojuma jaudas palielināšanai (turpmāk – pētījums), nosakot optimālo projekta tehnisko jaudu un risinājumus, kā arī sniedzot pārskatu par tā finansiālo un ekonomisko rentabilitāti, sagatavojot izmaksu un ieguvumu analīzi (turpmāk – CBA) un priekšlikumus attiecībā uz lēmumu par pārrobežu izmaksu sadalījumu (CBCA – *Cross-Border Cost Allocation proposal*). Pētījuma ietvaros ir izvērtēta Projekta Nr.8.2.1. dzīvotspēja, kā arī novērtēti projekta virzītāji saskaņā ar diviem vienotā reģionālā dabasgāzes tirgus (CBMZ – *Common Baltic Market Zone*) īstenošanas scenārijiem (pirmais scenārijs – vienota reģionālā dabasgāzes tirgus izveide 2020.gadā, otrs scenārijs – vienota reģionālā dabasgāzes tirgus neesamība) (ieguldījumu pieprasījuma 2.lappuse, 1.pielikums „Biznesa plāns”);
 - 7.1.3. Projektam Nr.8.2.1. ir veikta tirgus testēšana, tehniskā dabasgāzes plūsmu modelēšana un noteikts tehniskais risinājums (ieguldījumu pieprasījuma 7.–9.lappuse, 1.pielikums „Biznesa plāns”);
 - 7.1.4. Projektam Nr.8.2.1. ir noteikts pasākumu kopums Latvijas – Lietuvas starpsavienojuma jaudas palielināšanai, izstrādāts īstenošanas plāns un noteiktas paredzamās izmaksas (ieguldījumu pieprasījuma 20.–22.lappuse, 1.pielikums „Biznesa plāns”);
 - 7.1.5. Piedāvātais izmaksu sadalījums atbilst ieguldījumu apjomam katras valsts teritorijā, kurā attiecīgās izmaksas sedz katras valsts dabasgāzes pārvades sistēmas operators (ieguldījumu pieprasījuma 9., 20.lappuse);
 - 7.1.6. Projekta Nr.8.2.1. īstenošanai neiebilda Reģionālā dabasgāzes tirgus koordinācijas grupa (*Regional Gas Market Coordination Group*) (2018.gada 11.decembra sapulces protokols, iesniegtā papildu informācija);
 - 7.1.7. Projekta Nr.8.2.1. būvniecības darbu sākums ir atkarīgs no Eiropas Komisijas lēmuma un lēmuma datuma par līdzfinansējuma piešķiršanu Eiropas Parlamenta un Padomes 2013.gada 11.decembra Regulas (ES) Nr.1316/2013, ar ko izveido Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu, groza Regulu (ES) Nr.913/2010 un atceļ Regulu (EK) Nr.680/2007 un Regulu (EK) Nr.67/2010 (turpmāk – CEF Regula) ietvaros;
 - 7.2. Projekta Nr.8.2.1. CBA atbilst ENTSO-G TYNDP-2017. CBA aprēķini un rezultāti ir ietverti ieguldījumu pieprasījumā (10.–16.lappuse) un tam pievienotajos pielikumos (2.pielikums „CBA” un 3.pielikums „Pārrobežu izmaksu sadalījums”) atbilstoši Regulas 347/2013 11.pantā minētajai Eiropas Komisijas apstiprinātajai CBA metodoloģijai. Atbilstoši CBA sociālekonomiska pozitīva ietekme ir visām Baltijas valstīm un Somijai, Projekta Nr.8.2.1. kopējo ieguvumu novērtējums visām Baltijas valstīm un Somijai ir 322,1 milj. *euro* (nediskontētā vērtībā) 20 gadu periodā (2024.–2044.gadam). Latvija ir galvenā ieguvēja no Projekta Nr.8.2.1. īstenošanas: Latvijas ieguvums veido 28% jeb 89,8 milj. *euro* (nediskontētā vērtībā 20 gadu periodā (2024.–2044.gadam)) no kopējiem projekta ieguvumiem, Lietuvas – 26% jeb 82,2 milj. *EUR*, savukārt Igaunijas un Somijas ieguvums attiecīgi 24% jeb 78,2 milj. *euro* un 22% jeb 71,9 milj. *euro*. Savukārt projekta

ekonomiskā neto pašreizējā vērtība (*economic net present value*) ir aprēķināta 170,31 milj. *euro* apmērā (diskontētā vērtībā): Latvijai 44,47 milj. *euro*, Lietuvai 40,8 milj. *euro*, Igaunijai 44,3 milj. *euro* un Somijai 40,8 milj. *euro*. Projekta virzītāja piedāvātais pārrobežu izmaksu sadalījums atbilst ieguldījumu apjomam Latvijas un Lietuvas starpsavienojuma jaudas palielināšanai, kur izmaksas sedz Lietuvas dabasgāzes pārvades sistēmas operators un Latvijas vienotais dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operators;

- 7.3. ENTSO-G CBA rādītāju analīzē aprēķināti katras Baltijas valsts un Somijas ieguvumi no Projekta Nr.8.2.1., kas saistīti ar konkurences veicināšanu (*Competition*) un apgādes drošuma palielināšanu (*SoS-security of supply*). Aprēķinot sociālekonomisko ietekmi attiecībā uz dabasgāzes piegādes izmaksu izmaiņām (*EU Bill*) un apgādes drošuma palielināšanu (nepiegādātais dabasgāzes daudzums vienai dienai un divu nedēļu dabasgāzes piegādes pārtraukums, infrastruktūras standarta kritērijs N-1), tika izmantota ENTSO-G 2017.gada dabasgāzes pieprasījuma scenāriju „Zaļā revolūcija”, „Zaļā attīstība” un „Zilā pāreja” vidējā vērtība un ENTSO-G infrastruktūras attīstības scenāriji. Ieguvumi, kas saistīti ar dabasgāzes piegādes izmaksu izmaiņām 20 gadu periodā (2024.–2044.gads) pēc projekta īstenošanas, aprēķināti 297,4 milj. *euro* (nediskontētā vērtībā). Savukārt ar apgādes drošuma palielināšanu saistītie ieguvumi attiecīgajā periodā aprēķināti 24,7 milj. *euro* (nediskontētā vērtībā). Latvijai ar dabasgāzes piegādes izmaksu izmaiņām saistītais ieguvums aprēķināts 78,3 milj. *euro*, savukārt ar apgādes drošuma palielināšanu saistītais ieguvums aprēķināts 11,5 milj. *euro* (nediskontētās vērtībās) 20 gadu periodā (2024.–2044.gadam) (ieguldījumu pieprasījuma 2.pielikums „CBA”);
- 7.4. Projekta Nr.8.2.1. finanšu analīze un izraudzītais finansēšanas variants ietverts ieguldījumu pieprasījuma 10.–12., 16.–17., 23.lappusē un 2.pielikumā;
- 7.5. AS „Conexus Baltic Grid” aprēķināja Projekta Nr.8.2.1. vidējo ietekmi uz dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma izmaksām laika posmā no projekta ietvaros realizēto objektu nodošanai ekspluatācijā 2023.gadā līdz 2044.gadam, salīdzinot tās ar 2019.gada pārvades sistēmas pakalpojuma izmaksām atbilstoši Regulatora padomes 2019.gada 25.aprīļa sēdē apstiprinātajiem dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifiem⁶ (iesniegtā papildu informācija):
 - 7.5.1. Projekta Nr.8.2.1. īstenošanas plānotās kopējās kapitālizmaksas ir 10,212 milj. *euro*. Projekta izmaksas Latvijas teritorijā bez plānotā Eiropas Savienības līdzfinansējuma un vienota reģionālā dabasgāzes tirgus neesamības gadījumā tiks segtas no AS „Conexus Baltic Grid” pašu kapitāla, attiecīgi dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma izmaksas vidēji palielinot par 1,3% (ieguldījumu pieprasījuma 9.lappuse un iesniegtā papildu informācija);
 - 7.5.2. Ja Eiropas Savienības līdzfinansējums CEF Regulas ietvaros Projekta Nr.8.2.1. īstenošanai tiek piešķirts 50% apmērā, dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma izmaksas vienota reģionālā dabasgāzes tirgus neesamības gadījumā vidēji pieaug par 1,1% (iesniegtā papildu informācija);
- 7.6. Ievērojot Regulas 347/2013 12.panta 4.punktā noteikto, Regulatoram sešu mēnešu laikā no dienas, kad ir saņemts ieguldījumu pieprasījums, jāpieņem lēmums par ieguldījumu izmaksu sadali, kas jāsedz vienotajam dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatoram saistībā ar projektu, un par izmaksu iekļaušanu tarifos. Atbilstoši minētajai

⁶ Regulatora 2019.gada 25.aprīļa lēmums Nr.84 „Par akciju sabiedrības AS „Conexus Baltic Grid” dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifiem” (stājas spēkā 2019.gada 1.jūlijā) pieejams šeit: <https://www.vestnesis.lv/op/2019/85.6>

normai Regulators var nolemt sadalīt tikai daļu no izmaksām vai var nolemt sadalīt izmaksas starp vairākiem kopīgu interešu projektiem, kas ietilpst vienā projektu kopumā.

8. Atbilstoši Regulas 347/2013 12.panta 5.punktam Regulators lēmumu par izmaksu sadalījumu nosūta Energoregulatoru sadarbības aģentūrai (turpmāk – ACER) kopā ar visu attiecīgo informāciju par lēmumu.
9. Lemjot par Projekta Nr.8.2.1. ieguldījumu izmaksu sadali, jāņem vērā Energoregulatoru sadarbības aģentūras 2015.gada 18.decembra Rekomendācijā Nr.05/2015⁷ par labo praksi ieguldījumu pieprasījuma izvērtēšanā (turpmāk – Rekomendācija) ietvertie ieteikumi ieguldījumu pieprasījumu izvērtēšanā un Regulatora metodoloģija un kritēriji ieguldījumu novērtēšanai gāzes infrastruktūras projektos⁸ (turpmāk – Regulatora metodoloģija). Par Projektu Nr.8.2.1. ir nepieciešams pieņemt Regulas 347/2013 12.panta 4.punktā noteiktos koordinētos lēmumus. Ieguvums (ieguvums mīnus izmaksas) no Projekta Nr.8.2.1. īstenošanas katrai Baltijas valstij (Latvija, Lietuva, Igaunija) un Somijai ir pozitīvs, un līdz ar to nav nepieciešamas kompensācijas starp Baltijas valstīm un Somiju.
10. Atbilstoši Rekomendācijai, kā arī Regulatora metodoloģijai Regulators, pieņemot lēmumu par Projekta Nr.8.2.1. ieguldījumu izmaksu sadali, lemj par Projekta Nr.8.2.1. sagaidāmo efektīvo investīciju izmaksu attiecināšanu pilnā apmērā.
11. No Regulatora 2016.gada 28.novembra lēmuma Nr.1/29 „Dabaszgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifu aprēķināšanas metodika”⁹ (turpmāk – Metodika) 8.punkta izriet, ka dabaszgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifu aprēķinā iekļauj jaudas rezervēšanas pakalpojuma izmaksas, kas saistītas ar regulējamo aktīvu bāzi (RAB) un jaudas rezervēšanas pakalpojuma sniegšanu. Savukārt atbilstoši Metodikas 15.punktam tarifu aprēķinā netiek iekļautas pamatlīdzekļu izveidošanas un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas un pamatlīdzekļu vērtības daļa, kas finansēta no Eiropas Savienības līdzfinansējuma.
12. Regulators 2019.gada 29.janvārī rīkoja sanākumi ar AS „Conexus Baltic Grid”. AS „Conexus Baltic Grid” sanāksmes laikā informēja, ka Eiropas Komisijas lēmuma rezultātā projektam Nr.8.2.4. „Inčukalna pazemes gāzes krātuves darbības uzlabošana”, par kura ieguldījumu izmaksu sadali Regulators ir pieņēmis lēmumu (Padomes 2018.gada 4.oktobra lēmums Nr.113), ir piešķirts Eiropas Savienības līdzfinansējums 50% apmērā un 2018.gada 19.decembrī regulatīvām iestādēm iesniegtajā ieguldījumu pieprasījumā ir nepieciešams veikt būtiskus precizējumus un pārrēķinu, kas jāsaskaņo ar AB „Amber Grid”.

⁷ Rekomendācija publicēta ACER tīmekļvietnē:

http://www.acer.europa.eu/Official_documents/Acts_of_the_Agency/Recommendations/ACER%20Recommendation%2005-2015.pdf

⁸ Regulatora metodoloģija un kritēriji pieejami šeit:

<https://www.sprk.gov.lv/sites/default/files/editor/Ener%C4%A3%C4%93tikas%20tarifi/Dabaszg%C4%81ze/me todolo%C4%A3ija%20ieguld%C4%ABjumu%20nov%C4%93rt%C4%93C5%A1anai%20infrastrukt%C5%ABras%20projektos.pdf>

⁹ Regulatora metodika pieejama šeit:

<https://likumi.lv/ta/id/287014-dabaszgazes-parvades-sistemas-pakalpojuma-tarifu-aprekinasanas-metodika>

13. Par Projektu Nr.8.2.1. 2019.gada 12.februārī ir notikusi Regulatora un NCC savstarpēja konsultācija, kurā regulatīvās iestādes vienojās, ka Regulators ir koordinējošā regulatīvā iestāde projektam.
14. Regulators un NCC 2019.gada 28.februārī nosūtīja vēstuli projekta virzītājiem, pieprasot precizēt ieguldījumu pieprasījumu un iesniegt papildu informāciju. Precizētu ieguldījumu pieprasījumu Regulators un NCC saņēma 2019.gada 5.martā un pieprasīto papildu informāciju – 2019.gada 15.martā. 2019.gada 30.aprīlī ir notikusi regulatīvo iestāžu konsultācija ar projekta virzītājiem. Regulators un NCC 2019.gada 3.maijā nosūtīja papildu informācijas pieprasījumu. Pieprasīto papildu informāciju Regulators un NCC saņēma 2019.gada 10.maijā.
15. Regulators 2019.gada 23.maijā rīkoja sanākumi ar AS „Conexus Baltic Grid”. Sanāksmes rezultātā no AS „Conexus Baltic Grid” tika saņemti skaidrojumi par CBA un piedāvāto ieguldījumu izmaksu sadali Projektam Nr.8.2.1., ar tā īstenošanu saistītajiem riskiem, papildu informācija atbilstoši Rekomendācijai, kā arī papildu informācija par Projekta Nr.8.2.1. ietekmi uz dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma izmaksām.
16. Regulators un NCC 2019.gada 30.maijā parakstīja vienošanos par pārrobežu izmaksu sadali Projektam Nr.8.2.1. (*Cross-Border Cost Allocation Agreement between the National Commission for Energy Control and Prices of Lithuania and the Public Utilities Commission of Latvia*). Regulators un NCC vienojās par turpmāk norādīto:
 - 16.1. atbilstoši Regulai 347/2013 un ieguldījumu pieprasījuma informācijas analīzei, kuru iesnieguši projekta virzītāji, projekts ir sasniedzis pietiekamu gatavības pakāpi;
 - 16.2. projekta pārrobežu izmaksu sadalījums atbilst ieguldījumu apjomam katras valsts teritorijā, kur attiecīgās izmaksas sedz katras valsts dabasgāzes pārvades sistēmas operators. AB „Amber Grid” plānotās projekta izmaksas Lietuvas teritorijā ir 4,7 milj. euro un AS „Conexus Baltic Grid” sedz projekta izmaksas Latvijas teritorijā 5,512 milj. euro apmērā;
 - 16.3. projekta virzītājiem jāpieprasa Eiropas Savienības līdzfinansējums CEF Regulas ietvaros 2019.gada pirmajā priekšlikumu iesniegšanas termiņā.
17. Atbilstoši Regulas 347/2013 12.panta 5.punktā noteiktajam un ievērojot Enerģētikas likuma 15.panta 1.¹daļu un likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 20.pantā noteikto, Regulators, apstiprinot dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifus, ņem vērā faktiskās izmaksas, kas radušās Projekta Nr.8.2.1. virzītājam – AS „Conexus Baltic Grid” – ieguldījumu rezultātā, ciktāl šīs izmaksas ir tehnoloģiski un ekonomiski pamatotas dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma efektīvai sniegšanai.
18. AS „Conexus Baltic Grid” pilnvarotais pārstāvis Regulatora padomes 2019.gada 30.maija sēdē aicināja atbalstīt ieguldījumu pieprasījumā ietverto izmaksu sadalījumu.

Regulators secina

1. Projekts Nr.8.2.1., ievērojot šā lēmuma konstatējošās daļas 4.punktu, ir nozīmīgs infrastruktūras projekts, kuru AS „Conexus Baltic Grid” nepieciešams īstenot kopā ar Lietuvas dabasgāzes pārvades sistēmas operatoru, lai sekmētu reģionālā dabasgāzes tirgus izveidi un reģionālās dabasgāzes apgādes drošību. Projekta Nr.8.2.1. īstenošana, rekonstrējot atzaru līnijas, pieslēgšanās mezglu atzarus un krānu iekārtas atbilstoši Eiropas prasībām, palielinās pazemes gāzes vadu jaudas un samazinās siltumnīcefekta gāzu emisijas. Savukārt palielinot Latvijas – Lietuvas starpsavienojuma jaudu, tiks

nodrošinātas stabilas dabasgāzes piegādes Latvijai un Baltijas reģionam, nodrošinot optimālu, efektīvu un konkurētspējīgu dabasgāzes tirgus darbību Baltijas valstīs un tālāku tā savienošanu ar Somijas dabasgāzes tirgu un kontinentālās Eiropas dabasgāzes tirgiem.

2. Atbilstoši CBA metodoloģijai, kas tika izstrādāta saskaņā ar Regulas 347/2013 11.pantu un izmantota, izstrādājot TYNDP-2017, CBA, ievērojot Projekta Nr.8.2.1. īstenošanu, ir veikta projektam Nr.TRA-N-382 „Latvijas – Lietuvas starpsavienojuma uzlabošana (Latvijas daļa)” un projektam ar Nr.TRA-N-342 „Latvijas – Lietuvas starpsavienojuma uzlabošana (Lietuvas daļa)”, identificējot ieguvumus no ekonomiskā, sociālā un vides viedokļa Baltijas valstīs un Somijā.
3. Regulators, ņemot vērā CBA ietvaros veikto galveno ievaddatu un citu būtisko parametru jutīguma izvērtējumu, secina, ka, neīstenojot Projektu Nr.8.2.1., var netikt sasniegti BEMIP izvirzītie mērķi – novērst Baltijas valstu un Somijas izolāciju un to atkarību no viena dabasgāzes piegādātāja, stiprināt iekšējo dabasgāzes infrastruktūru un palielināt piegādes avotus un drošību Baltijas jūras reģionā.
4. Atbilstoši Regulai 347/2013, izvērtējot ieguldījumu pieprasījumā ietverto informāciju un saņemto papildu informāciju, kuru iesniedza projekta virzītāji, Projekts Nr.8.2.1. ir sasniedzis pietiekamu gatavības pakāpi.
5. Projekta Nr.8.2.1. realizācijas rezultātā tiks nodrošināts, lai Latvijas – Lietuvas starpsavienojums varētu saglabāt savu funkcionalitāti pēc spiediena palielināšanas Baltijas dabasgāzes pārvades sistēmā. Galvenais ieguvums no Projekta Nr.8.2.1. īstenošanas ir spēja palielināt iespējamo dabasgāzes plūsmas tehnisko jaudu Latvijas – Lietuvas starpsavienojumā no 67,6 GWh/dienā līdz 130,47 GWh/dienā Latvijas virzienā un no 65,1 GWh/dienā līdz 119,53 GWh/dienā Lietuvas virzienā (ieguldījumu pieprasījuma 1.pielikums „Biznesa plāns”).
6. Baltijas valstis (Lietuva, Latvija un Igaunija) un Somija ir galvenās ieguvējas no Projekta Nr.8.2.1. īstenošanas. Atbilstoši CBA pozitīva ietekme ir visām Baltijas valstīm un Somijai, tāpēc nav nepieciešamas kompensācijas starp Baltijas valstīm un Somiju.
7. Atbilstoši AS „Conexus Baltic Grid” pieņēmumiem par finansējuma nodrošināšanu, ja tiek saņemts Eiropas Savienības līdzfinansējums 50% apmērā, Projekta Nr.8.2.1. Latvijas teritorijā īstenošana būtiski neietekmēs spēkā esošos dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifus. Finansējumu 50% apmērā paredzēts segt no AS „Conexus Baltic Grid” pašu kapitāla.
8. Projekta Nr.8.2.1. īstenošana bez Eiropas Savienības līdzfinansējuma un neesot vienotajam reģionālajam tirgum palielinās dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma izmaksas par 1,3%. Savukārt kopā ar Latvijas teritorijā realizējamo KIP Nr.8.2.4. „Inčukalna pazemes gāzes krātuves darbības uzlabošana” (skat. šā lēmuma konstatējošās daļas 3.punktu) dabasgāzes piegādes izmaksu pieaugums var ietekmēt dabasgāzes lietotāju spēju veikt norēķinus par saņemtajiem dabasgāzes pārvades sistēmas un uzglabāšanas pakalpojumiem. Ņemot vērā gan komersantu, gan mājsaimniecību jutību pret nozīmīgām dabasgāzes piegādes pakalpojumu izmaksu izmaiņām, Projekta Nr.8.2.1. izmaksu iekļaušana dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifos pilnā apmērā (bez Eiropas Savienības līdzfinansējuma un bez vienota reģiona dabasgāzes tirgus) samazinās novērtēto Projekta Nr.8.2.1. ieguvumu Latvijā, un rezultātā projekta īstenošana pilnā apjomā būs jāpārskata, piemērojot tādus projekta īstenošanas termiņus un tehniskos

risinājumus, kuri būs samērojami ar pieļaujamo dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma izmaksu kāpumu noteiktos laika periodos.

9. Ņemot vērā šā lēmuma secinājumu daļas 1.–6.punktu, Projekta Nr.8.2.1. virzītāju piedāvātais pārrobežu izmaksu sadalījums ir pamatots un atbilst ieguldījumu apjomam katras valsts teritorijā, kur attiecīgās izmaksas sedz katras valsts dabasgāzes pārvades sistēmas operators. AB „Amber Grid” sedz projekta izmaksas Lietuvas teritorijā 4,7 milj. *EUR euro* apmērā. Projekta virzītāja AS „Conexus Baltic Grid” piedāvātais pārrobežu izmaksu sadalījums ir pamatots, un 100% no kopējām Projekta Nr.8.2.1. izmaksām Latvijas teritorijā 5,512 milj. *euro* apmērā tiek attiecinātas uz Latviju, neparedzot Projekta Nr.8.2.1. īstenošanas izmaksu attiecināšanu uz citām Baltijas valstīm un Somiju.
10. Ņemot vērā šā lēmuma secinājumu daļas 7. un 9.punktu un to, ka projekta virzītāji plāno piesaistīt Eiropas Savienības līdzfinansējumu CEF Regulas ietvaros 50% apmērā no Projekta Nr.8.2.1. izmaksām, projekta virzītājs AS „Conexus Baltic Grid” sedz 50% no Projekta Nr.8.2.1. kopējām izmaksām, neparedzot citām Baltijas valstīm un Somijai segt Projekta Nr.8.2.1. īstenošanas izmaksas Latvijas teritorijā.

Pamatojoties uz likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 9.panta pirmās daļas 9.punktu un otro daļu, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr.347/2013, ar ko nosaka Eiropas energoinfrastruktūras pamatnostādnes un atceļ Lēmumu Nr.1364/2006/EK, groza Regulu (EK) Nr.713/2009, Regulu (EK) Nr.714/2009 un Regulu (EK) Nr.715/2009 12.pantu, Enerģētikas likuma 3.pantu, Administratīvā procesa likuma 55.panta 1.punktu, 63.panta pirmās daļas 2.punktu un 65.panta trešo daļu,

padome nolemj:

1. Projekta Nr.8.2.1. izmaksu pārrobežu sadalījums Lietuvā un Latvijā ir atbilstošs ieguldījumu apjomam katras valsts teritorijā. Projekta Nr.8.2.1. izmaksas Latvijas teritorijā sedz AS „Conexus Baltic Grid”, neparedzot projekta izmaksu Latvijas teritorijā attiecināšanu uz citām Baltijas valstīm un Somiju;
2. ja Projekta Nr.8.2.1. īstenošanas rezultātā kopējā izmaksu ietekme uz Latvijas dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma izmaksām pārsniedz 1,3%, salīdzinot ar tarifu projektā, kas apstiprināts ar Regulatora 2019.gada 25.aprīļa lēmumu Nr.84 “Par akciju sabiedrības „Conexus Baltic Grid” dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifiem”, iekļautajām izmaksām, tad projekta īstenošana ir jāpārskata;
3. ar Projekta Nr.8.2.1. īstenošanas rezultātā izveidotajiem pamatlīdzekļiem saistītās izmaksas Latvijā atbilstoši Metodikai iekļauj Latvijas dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifos.

Lēmums stājas spēkā ar tā pieņemšanas brīdi.

Šo administratīvo aktu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzina vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto administratīvo aktu.

Priekšsēdētājs

R. Irklis